

la tronul Poloniei. În anul următor, feudații poloni îl aleg pe Jagello rege sub numele de Vladislav al II-lea, care rămîne însă și mare duce de Lituania. Prin Uniunea de la Krewo, Marele Cnezat Lituanian intra în componența Poloniei.

Unirea Poloniei cu Lituania fusese determinată de agresiunea crescîndă a Ordinului Teutonic, care amenința ambele state. Pentru Polonia se punea, deci, problema unirii cu unul din cele mai puternice state ale Europei de Est — Lituania, cu care să facă față atacurilor tot mai dese ale Ordinului¹.

Prin Uniunea de la Krewo, dictată, cum s-a văzut, de necesitățile de apărare ale ambelor state², Jagello se obliga să introducă în cnezatul său catolicismul, ceea ce avea să contribuie la consolidarea influenței nobililor poloni în Lituania.

Prin unirea cu Polonia, feudații lituanieni sperau să-și consolideze dominația asupra Bielorusiei și Ucrainei. Alegîndu-l însă pe Jagello rege, nobilii poloni intenționau să acapareze teritoriile bielorusse și ucrainene, care intrau în componența Lituaniei. În acțiunile lor, ei erau sprijiniți de papa de la Roma. Acceptînd tronul Poloniei și trecînd de la ortodoxie la catolicism, Jagello promite să convertească la noua confesiune pe toți supușii săi din statul lituan, inclusiv pe bieloruși și ucraineni.

După Uniunea de la Krewo, în Lituania se instaurează dominația feudalilor poloni, nobilimea lituaniană rămînînd pe planul al doilea.

La 1386, unii cneji bieloruși, în frunte cu cnezul Andrei al Poloțkului, deschid lupta împotriva dominației panilor poloni.

Feudații lituanieni s-au opus cu înverșunare Uniunii de la Krewo, acest evident act de inegalitate și de încălcare a privilegiilor lor. Pe de altă parte, masele populare nu voiau să accepte catolicismul. În fruntea opoziției se situează Vytautas, mare duce de Lituania (1392—1430), vărul lui Jagello, care începe lupta pentru recuștigarea independenței statale a Lituaniei.

Vytautas încearcă să creeze, cu sprijinul feudalilor lituanieni și ruși, un stat centralizat. Uniunea este anulată. De pe urma separării Poloniei de Lituania profită Ordinul Teutonic, care, pentru ajutorul acordat lui Vytautas, primește din partea Lituaniei regiunea Žemaitė.

La 1392, în urma convenției de la Ostrov dintre cnezul Vytautas și Jagello, în Uniunea de la Krewo sînt introduse unele amendamente. Astfel, Jagello trebuia să-l recunoască pe Vytautas conducător pe viață al statului lituan, iar Vytautas se declara vasal al regelui polon. Statul lituanian rămînea

¹ Cf. și *Istoria României*, vol. II, p. 218—219: „Realizarea uniunii polono-lituaniene din 1386 constituia mijlocul cel mai potrivit pentru a pune capăt acțiunilor agresive ale cavalerilor teutoni, dar, în același timp, ea urmărea consolidarea stăpînirii lituaniene în Ucraina și Bielorusia, precum și cucerirea unor noi teritorii în est”. Cf. și *Istoria universală*, loc. cit.

² Ceea ce a și dus la lupte comune, începute după răscoala de la 1409 din Žemaitė împotriva Ordinului Teutonic. (Žemaiții locuiau pe cursul inferior al Niemenului, nu departe de vechii prusieni). Este vestită, între altele, bătălia de la 15 iulie 1410, de la Grünwald și Tannenberg, cînd Ordinul Teutonic este prima dată înfrînt.

³ La 1413 Vytautas și Jagello semnează un pact, prin care se confirmă dependența Marelui Cnezat Lituanian de Polonia. Prin privilegiul de la 1447 al lui Kazimir Jagelonul (Kazimierz Jagiellończyk), feudalilor din Marele Principat Lituanian li se acordau toate drepturile de care se bucurau cei din Polonia.